

YASEMİN KABAKLIOĞLU ARSLANYÜREK

İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Medeni Hukuk Anabilim Dalı

Araştırma Görevlisi

CEZA KOŞULU
Özellikle Zarar ve Tazminatla İlişkisi

fff. Ceza Koşuluna Bağlanacak Borçlar Açısından Getirilen Diğer Sınırlamalar.....	30
b. Asıl Borçtan Ayrı Bir Edimin Mevcut Olması.....	31
aa. Genel Olarak.....	31
bb. Ceza Koşulu Olarak Kararlaştırılabilecek Edimler....	32
c. Tarafların Anlaşması.....	34
2. Ceza Koşulunun Geçerliliği.....	35
a. Geçerlilik Şartları.....	35
b. Ceza Koşulunun Geçersizliğinin Asıl Borca Etkisi.....	37
C. Ceza Koşulunun Benzer Kavramlardan Ayırt Edilmesi	38
1. Dönme Cezasından Ayırt Edilmesi	38
2. Götürü Tazminatından Ayırt Edilmesi	40
3. Temerrüt Faizinden Ayırt Edilmesi	41
4. Vade Farkından Ayırt Edilmesi.....	43
5. Seçimlik Borç ve Seçimlik Yetkiden Ayırt Edilmesi	45
a. Seçimlik Borç Açısından.....	45
b. Seçimlik Yetki Açısından.....	47
D. Ceza Koşulunun Türleri	48
1. İfa Yerine Talep Edilen Ceza Koşulu (alternatif ceza koşulu).....	48
2. İfayla Birlikte Talep Edilen Ceza Koşulu (kümülatif ceza koşulu).....	51
E. Ceza Koşulunun Talep Edilebilirliği	53
1. Talep Edilebilirliğin Koşulları	53
a. Asıl Borcun Muaccel Olması	53
b. Asıl Borcun İhlal Edilmesi	54
c. Borçlunun Kusurlu Olması	57
2. Ceza Koşulunun Muacceliyet Anı.....	61
II. Ceza Koşulunun Zarar ve Tazminatla İlişkisi	65
A. Ceza Koşulunun Zarardan Bağımsızlığı.....	65
B. Zararın Ceza Koşulunu Aştığı Durumlarda Tazminat Talebi	67

1. Genel Olarak.....	67
2. Ceza Koşulunu Aşan Zararın Varlığı.....	71
3. Asıl Borcun İhlali ile Zarar Arasında Uygun Nedensellik Bağının Bulunması	72
4. Borçlunun Kusurunun Varlığı ve İspat.....	72
C. Tazminat ve Ceza Koşulunun Birlikte Talep Edilebilmesi Sorunu.....	75
1. Ceza Koşulu ile Birlikte Menfi Zararın Tazmini Talebi	76
2. Ceza Koşulu ile Birlikte Müspet Zararın Tazmini Talebi	77
D. Aşırı Ceza Koşulunun İndirilmesi	78
1. Genel Olarak Ceza Koşulunun İndirilmesi Kavramı ve İndirimin Amacı.....	78
2. İndirim Hakkının Hukuki Niteliği.....	82
a. Yenilik Doğuran Hak Görüşü	83
b. İptal Edilebilirlik Görüşü	85
c. Kısmi Hükümsüzlük Görüşü	86
aa. Düşey Kısmi Hükümsüzlük Görüşü	87
bb. Değiştirilmiş Kısmi Hükümsüzlük Görüşü	88
d. Değerlendirme	90
3. Ceza Koşulunun İndirilmesi İçin Aranılan Şartlar	92
a. Geçerli bir Ceza Koşulunun Bulunması	92
b. Ceza Koşulunun İfa Edilmemiş Olması	94
c. Ceza Koşulunun Aşırı Olması.....	98
aa. Genel Olarak.....	98
bb. Aşırılık Unsurunun Belirlenmesinde Kullanılacak Ölçütler	101
aaa. Alacaklının Menfaati.....	102
bbb. Borca Aykırılığın Objektif Ağırlığı.....	105
ccc. Kusurun Ağırlığı	106
ddd. Tarafların Ekonomik Durumu.....	109
eee. Değerlendirme	110
cc. Aşırılığın Tespitinde Esas Alınacak An	110
d. İndirimin Yasaklanmamış Olması.....	113

aa. Sözleşmeyle Yasaklanması Sorunu.....	113
bb. Kanun Gereği Yasak Olması	114
cc. İndirim Talebinin Kanun Gereği Yasaklandığı Hallerde Genel İşlem Koşulu Denetimi.....	116
e. Borçlunun Talebine Gerek Olmaması.....	119
4. İndirim Miktarının Hesaplanması.....	122
E. Ceza Koşulunun Götürü Tazminat Anlaşmasıyla İlişkisi.....	124
1. Götürü Tazminat Anlaşması	124
a. Amaç ve Tanım	124
b. Hukuki Nitelik ve Götürü Tazminat Anlaşmasının Hükümleri.....	125
2. Götürü Tazminat Anlaşması ve Ceza Koşulunun Ayırt Edilmesi	127
a. Genel Olarak.....	127
b. Götürü Tazminat Anlaşması ve Ceza Koşulu Arasındaki Farklar.....	129
3. Götürü Tazminat Anlaşması ve Ceza Koşulunun Ayırt Edilmesinin Sonuçları.....	132
4. Anglo-Amerikan Hukuku Açısından Ceza Koşulu ve Götürü Tazminat Anlaşması Ayrımının Önemi	134
a. Genel Olarak.....	134
b. İngiliz Hukuku'ndaki Gelişmeler	136
aa. Geleneksel Yaklaşım	137
bb. Modern Yaklaşım.....	139
aaa. Genel Olarak.....	139
bbb. <i>Cavendish Square Holdings BV v Makdessi</i>	140
ccc. <i>Parkingeye LTD v Beavis</i>	141
ddd. <i>Yüksek Mahkeme Kararı</i>	142
Sonuç.....	145
Kaynakça	151